

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 20 (1)

IZDAN 1 DECEMBRA 1938.

PATENTNI SPIS BR. 14462

Zavody Ringhoffer — Tatra a. s., Praha — Smichov, Č. S. R.

Vozilo naročito vozilo po šinama sa motorskim uređajem postavljenim u obrtnom kolskom postolju.

Prijava od 19 juna 1937.

Važi od 1 jula 1938.

Kod motornih vozila sa obrtnim kolskim postoljem su uobičajena dva postavljanja motora i to postavljanje motora u obrtnom kolskom postolju i postavljanje motora u kolskom sanduku i to većinom iznad obrtnog kolskog postolja.

Prvo je postavljanje uopšte podesno samo za male motore, jer je prostor u obrtnom kolskom postolju veoma ograničen. Ako se želi da se u obrtno kolsko postolje smeste veći motori, to se moraju upotrebiti naročite konstrukcije, n. pr. motori sa ležećim cilindrima.

Pri prekoračenju izvesne mere motora stoga većinom dospeva do upotrebe drugi raspored; ovo svakako ima nezgodu, da zaprema znatan deo korisnog prostora i dalje, da se kod prenošenja snage od kolske unutrašnjosti na obrtno kolsko postolje javljaju teškoće.

Pronalaskom se sad stvara jedan raspored, pomoću kojeg se omogućuje smestanje i većih motora u obrtnom kolskom postolju uz zadržavanje svih koristi, koje se pri tome dobijaju iz mogućnosti direktnog prenošenja snage na točkove i osovine.

Proanalazak se sastoji u tome, što su u oblasti pogonskog postrojenja postavljenog u obrtnom kolskom postolju gornja i donja strana kolskog sanduka tako izvedene, da se motorsko postrojenje pruža napolje preko donje ivice obrtnog kolskog postolja, odnosno da može strčati u unutrašnjost kola.

Jedna dalja odlika pronalaska se sastoji u tome, što su obrtni čep i ležište obrtnog čepa na obrtnom kolskom postolju

odnosno kolskom sanduku nošeni prema gore zasvedenim poprečnim nosačima podužnim nosačim ili drugim odgovarajućim premošćujućim članovima. Kod ovog izvođenja može se postrojenje motora pod ležištem obrtnog čepa pružati dalje prema gore no što je to do sada bilo moguće.

Jedna se dalja odlika pronalaska sastoji u tome, što su obrtno kolsko postolje gore i donja strana kolskog sanduka otvoreni u oblasti pogonskog postrojenja, tako, da postrojenje motora može delimično strčati u unutrašnjost kola. Dalje ovo izvođenje ima tu korist, da pogonsko postrojenje može biti nadgledano iz unutrašnjosti vozila i za vreme voženja, i da je potpuno pristupno. Naravno da se može motorsko postrojenje prema kolskoj unutrašnjosti ipak biti pokriveno potpuno ili delimično poklopcem koji se može lako ukloniti i koji pri normalnom radu održava udaljenim isparenja motora i jedan deo šumova iz kolske unutrašnjosti.

Ako postoji kakav otvor između unutrašnjosti obrtnog kolskog postolja i unutrašnjosti kolskog sanduka, to može po pronalasku biti predviđen kakav zaptivač između kolskog sanduka i obrtnog postolja prema upolje, n. pr. pomoću kakvog savitljivog meha, koji se priključuje na oba dela, ili t. sl., i koji dopušta oscilisanja i obrtanje obrtnog kolskog postolja u odnosu na kolski sanduk.

Na priloženom nacrtu je pronalazak pokazan radi primera šematički pomoću preseka kroz obrtno kolsko postolje i donji deo kolskog sanduka.

Okvir 1 obrtnog kolskog postolja sandučastog oblika sa točkovima 2 i osovinama 3 ima u svojoj podužoj sredini poprečni nosač 4. Poprečni nosač 4 je prema gore visoko zasveden pružajući se u unutrašnjost kola i nosi u sredini na svome najvišem mestu jedan obrtni čep 5. Usled zasvedenog izvođenja nosača 4 ostaje ispod njega dovoljno prostora u obrtnom kolskom postolju za postavljanje motorskog postrojenja M zajedno sa delovima pribora.

Čep 5 zahvata u ležište 6 slično kao nosač 4 prema gore zasvedenog poprečnog nosača 7, pri čemu poprečni nosač 7 vezuje međusobno oba podužna nosača 8 kolskog sanduka 9. Između spoljnih krajeva poprečnih nosača 4 i 7 i u jednakom rastojanju od čepne veze 5, 6 nalazeći se delova obrtnog kolskog postolja i kolskog sanduka mogu još biti umetnute putanje za valjanje zajedno sa točkicama ili valjcima 10, pomoću kojih se težina kolskog sanduka prenosi na obrtno kolsko postolje.

Po sebi se razume, da mogu poprečni nosači 4, 7 biti zamenjeni i pomoću podužnih nosača ili proizvoljnim drugim delovima koji služe za prijem sila i za postavljanje čepa i ležišta za čep. Izbor ovih delova zavisi od potrebe za prostorom za motor odnosno za motore, koji treba da se smeste u obrtnom kolskom postolju.

Takođe je moguće, da se izabere klatljiva veza između obrtnog kolskog postolja i kolskog sanduka, na primer u vidu prstenastih ili u vidu prstenskog sektora aksijalnih i radijalnih ležišta, koja ostavljaju slobodnim ceo prostor iznad obrtnog kolskog postolja.

Kao što je već pomenuto, može otvor u dnu kolskog sanduka nad obrtnim kolskim postoljem ostati nepokrivenim. Kod primera izvođenja je pri tome predviđen zaptivač 11 u vidu meha između kolskog sanduka 9 i obrtnog kolskog postolja 1.

Kod upotrebe rednog motora sa uspravnim cilindrima mogu cilindri kroz o-

tvor iznad obrtnog kolskog postolja direktno strčati u kolsku unutrašnjost, tako, da se mogu upotrebiti čak i veoma visoki motori. Ovi visoki motori mogu tada i pored svoje visine biti postavljeni mnogo niže no što bi to bilo moguće kod njihovog postavljanja u kolskom sanduku.

U pojedinostima su moguće mnoge izmene pronalaska. Vredno je pominjanja još, da se kod rasporeda veze pomoću čepa može uređaj na poprečnim ili podužnim nosačima tako izvesti, da se ispod ovih nosača nalaze samo srazmerno niski delovi motorskog postolja, n. pr. prenosni mehanizam, dok se veći delovi, naročito eventualni prema gore strčeći cilindri nalaze postavljeni bočno od nosača.

Patentni zahtevi:

1.) Vozilo naročito vozilo po šinama, sa motorskim uređajem postavljenim u obrtnom kolskom postolju, naznačeno time, što su u oblasti pogonskog postrojenja postavljenog u obrtnom kolskom postrojenju gornja strana obrtnog kolskog postolja i donja strana kolskog sanduka tako izvedene, da uređaj motora može strčati napolje preko donje ivice obrtnog kolskog postolja, odnosno unutra u kolsku unutrašnjost.

2.) Vozilo po zahtevu 1, naznačeno time, što su obrtni čep i ležište obrtnog čepa na obrtnom kolskom postolju odnosno kolskom sanduku nošeni, prema gore zasvedenim, poprečnim nosačima, podužnim nosačima ili drugim odgovarajućim članovima za premošćenje.

3.) Vozilo po zahtevu 1 ili 2, naznačeno time, što su obrtno kolsko postolje i donja strana kolskog sanduka otvoreni u oblasti pogonskog postrojenja, tako, da motorski uređaj može delimično strčati u kolsku unutrašnjost.

4.) Vozilo po zahtevu 3, naznačeno time, što je između kolskog sanduka i obrtnog kolskog postolja predviđen prema spoljašnjosti kakav zaptivač.

